

LỰA CHỌN CÁC TEST ĐÁNH GIÁ THỂ LỰC CHO TRẺ KHUYẾT TẬT TRÍ TUỆ DẠNG NHẸ LỨA TUỔI 8-9 TRƯỜNG CHUYÊN BIỆT BÌNH MINH, ĐÔNG ANH, HÀ NỘI

SELECTION OF PHYSICAL FITNESS ASSESSMENT TESTS FOR CHILDREN WITH MILD INTELLECTUAL DISABILITIES AGED 8-9 AT BINH MINH SPECIAL SCHOOL, DONG ANH, HANOI

TS. Nguyễn Mạnh Toàn, CN. Chu Hoàng Anh
Trường Đại học Sư phạm TDTT Hà Nội

Tóm tắt: Xác định các test ứng dụng trong đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 là vấn đề cần được quan tâm nghiên cứu. Kết quả nghiên cứu đã lựa chọn được 6 test chuyên môn có đủ cơ sở khoa học, đảm bảo đủ độ tin cậy, tính thông báo để ứng dụng trong kiểm tra - đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội.

Từ khóa: thể lực, trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ, lứa tuổi 8-9, trường chuyên biệt.

Abstract: Identifying tests applied in the assessment of physical fitness for children with mild intellectual disabilities aged 8-9 is an important issue that requires research attention. The study identified six specialized tests with a solid scientific basis, ensuring sufficient reliability and validity for use in testing and evaluating the physical fitness of children with mild intellectual disabilities aged 8-9 at Binh Minh Special School, Dong Anh, Hanoi.

Key words: Physical fitness, Children with mild intellectual disabilities, aged 8-9, special school.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Một cơ thể khỏe mạnh là cơ sở cho mọi hoạt động sống của mỗi người và điều đó đặc biệt quan trọng đối với các em khuyết tật, trong đó có học sinh khuyết tật trí tuệ (KTTT). Hoạt động vận động có vai trò quan trọng trong việc tăng cường sức khỏe, phát triển tư duy, làm nền tảng cho mọi sự phát triển khác, góp phần bù đắp cho những khiếm khuyết về các chức năng hoạt động sống của các em.

Hiện nay kiểm tra, đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ chủ yếu được các giáo viên dựa trên các tiêu chí, tiêu chuẩn hiện hành đối với học sinh tiểu học, mà chưa xây dựng được tiêu chí riêng cho các đối tượng này. Vì thế, nếu như xác định được các test có đầy đủ cơ sở khoa học sẽ góp phần nâng cao chất lượng công tác kiểm tra - đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ, qua đó góp phần nâng cao hiệu quả công tác giáo dục thể chất của các học sinh khuyết tật trí tuệ trong nhà trường.

Trong những năm gần đây đã có không ít các công trình nghiên cứu có liên quan đến vấn đề giáo dục thể chất cho trẻ khuyết tật, nhưng đối với học sinh KTTT còn rất ít. Các nghiên cứu của các tác giả Nguyễn Quốc Thắng (2011), Trịnh Hữu lộc (2020), Lâm Thanh Minh (2021)... đã xây dựng được các bài tập, các test trong phát triển thể lực cho trẻ khuyết tật, nhưng đối với học sinh KTTT còn rất ít đặc biệt là cho trẻ KTTT dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh. Trong xu thế đó, nghiên cứu “Lựa chọn các test đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội” được chúng tôi thực hiện nhằm góp phần tạo nên cơ sở khoa học cho việc nâng cao sức khỏe cho các em, đặc biệt là trẻ khuyết tật.

Nghiên cứu đã sử dụng các phương pháp sau: phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu; phương pháp phỏng vấn - toạ đàm; phương pháp kiểm tra tâm lý; phương pháp kiểm tra sư phạm; phương pháp toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Lựa chọn các test đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội

Căn cứ vào những mục tiêu, chương trình môn học GDTC và một số đặc điểm lứa tuổi học sinh trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ đã được chúng tôi tổng hợp trong quá trình nghiên cứu, thì việc lựa chọn các test trong đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội phải tuân thủ nghiêm ngặt các nguyên tắc chọn lựa sau:

- Nguyên tắc 1: Các bài test lựa chọn phải đánh giá được toàn diện về mặt thể lực cho trẻ khuyết tật dạng nhẹ.

- Nguyên tắc 2: Việc lựa chọn các test phải đảm bảo độ tin cậy và mang tính thông tin cần thiết của đối tượng nghiên cứu. Nói cách khác, việc thực hiện nguyên tắc này là việc lựa chọn các test nhằm đến việc xác định các yếu tố thể lực cho trẻ khuyết tật (sức nhanh, sức mạnh, sức bền và mềm dẻo - khéo léo...).

- Nguyên tắc 3: Các test lựa chọn phải có đánh giá cụ thể, có hình thức tổ chức đơn giản phù hợp với điều kiện thực tiễn của công tác giảng dạy cho trẻ khuyết tật trong các trường phổ thông hiện nay.

Trên căn cứ các kết quả nghiên cứu và tham khảo tài liệu thì đề tài đã tổng hợp được 13 test đánh giá thể lực cho học sinh khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ của các tác giả là:

- (1) Lực bóp tay thuận (kg)
- (2) Chạy 10m XPC (s)
- (3) Phán xạ bắt gậy (cm)
- (4) Bật cao tại chỗ (cm)

(5) Bật xa tại chỗ (cm)

(6) Ném túi cát 200 gam bằng hai tay trúng đích 10 lần (lần)

(7) Ném túi cát 200 gam bằng hai tay sau đầu (m)

(8) Ngồi dẻo gập thân (cm)

(9) Đứng dẻo gập thân (cm)

(10) Chạy con thoi 4x10m (s)

(11) Đứng thẳng bằng trên 1 chân (s)

(12) Bắt bóng nảy 30s (số lần)

(13) Ném bóng trúng đích 10 quả (quả)

Qua khảo sát môi trường học tập và căn cứ vào đặc điểm của khách thể nghiên cứu, tham khảo ý kiến 30 chuyên gia, giáo viên có kinh nghiệm và thâm niên trong giảng dạy các trẻ chậm phát triển trên địa bàn thành phố Hà Nội.

Nội dung phỏng vấn, hội thảo của đề tài tập trung vào mức độ phù hợp, tính khả thi của các test đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội đáp ứng các yêu cầu về điều kiện cơ sở vật chất, nguồn nhân lực và các yêu cầu chuyên môn, gồm:

- Mức độ phù hợp/tính khả thi với các điều kiện chung của nhà trường.

- Tính khả thi của các test trong điều kiện áp dụng.

- Mức 1. Rất không phù hợp/Rất không khả thi: (1 điểm).

- Mức 2. Không phù hợp/không khả thi: (2 điểm).

- Mức 3. Phù hợp/Khả thi: (3 điểm).

- Mức 4. Khá Phù hợp/Khả khả thi: (4 điểm).

- Mức 5. Rất phù hợp/rất khả thi: (5 điểm).

Đồng thời, đề tài đã sử dụng thang đo Likert. Thang điểm này sẽ là cơ sở để đánh giá mức độ đồng nhất của các ý kiến. Kết quả phỏng vấn lần thứ nhất được trình bày tại bảng 1.

Bảng 1. Kết quả phỏng vấn lựa chọn các test đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội (n = 30)

Test	Kết quả phỏng vấn xếp theo mức độ ưu tiên										Điểm trung bình
	Mức 5		Mức 4		Mức 3		Mức 2		Mức 1		
	n	Tỷ lệ %	n	Tỷ lệ %	n	Tỷ lệ %	n	Tỷ lệ %	n	Tỷ lệ %	
Test 1. Lực bóp tay thuận (kg)	0	0.00	2	6.67	10	33.33	0	0.00	18	60.00	1.87
Test 2. Chạy 10m XPC (s)	10	33.33	3	10.00	5	16.67	3	10.00	9	30.00	3.07
Test 3. Phán xạ bắt gậy (cm)	24	80.00	3	10.00	1	3.33	2	6.67	0	0.00	4.63
Test 4. Bật cao tại chỗ (cm)	2	6.67	0	0.00	10	33.33	11	36.67	7	23.33	2.30
Test 5. Bật xa tại chỗ (cm)	25	83.33	4	13.33	0	0.00	1	3.33	0	0.00	4.77
Test 6. Ném túi cát 200 gam bằng hai tay trúng đích 10 lần (lần)	4	13.33	3	10.00	7	23.33	11	36.67	5	16.67	2.67
Test 7. Ném túi cát 200 gam bằng hai tay sau đầu (m)	3	10.00	3	10.00	5	16.67	10	33.33	9	30.00	2.37
Test 8. Ngồi dẻo gập thân (cm)	24	80.00	5	16.67	0	0.00	1	3.33	0	0.00	4.73
Test 9. Đứng dẻo gập thân (cm)	7	23.33	4	13.33	3	10.00	11	36.67	5	16.67	2.90
Test 10. Chạy con thoi 4x10m (s)	25	83.33	4	13.33	1	3.33	0	0.00	0	0.00	4.80
Test 11. Đứng thẳng bằng trên 1 chân (s)	22	73.33	5	16.67	2	6.67	1	3.33	0	0.00	4.60
Test 12. Bắt bóng nảy 30s (số lần)	4	13.33	11	36.67	3	10.00	7	23.33	5	16.67	3.07
Test 13. Ném bóng trúng đích 10 quả (quả)	21	70	6	20.00	3	10.00	0	0.00	0	0.00	4.60

Từ kết quả bảng 1 cho thấy, có 6 tiêu chí đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội mà đề tài đưa ra đều được đa số các ý kiến trả lời lựa chọn từ trên 70% ở mức 5 (rất phù hợp) và điểm trung bình đều rất cao từ 4.60 điểm đến 4.80 điểm. Đồng thời, qua tọa đàm trực tiếp với các đối tượng phỏng vấn cho thấy, các ý kiến trả lời đều cho rằng, để đánh giá chính xác sự phát triển thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội, cần thiết phải sử dụng đồng thời tất cả các tiêu chí trên vào thực tiễn. Các tiêu chí gồm:

Test 1. Phán xạ bắt gậy (cm)

Test 2. Bật xa tại chỗ (cm)

Test 3. Ngồi dẻo gập thân (cm)

Test 4. Chạy con thoi 4x10m (s)

Test 5. Đứng thẳng bằng trên 1 chân (s)

Test 6. Ném bóng trúng đích 10 quả (quả)

2.2. Kiểm tra độ tin cậy của các tiêu chí đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội

Kiểm tra độ tin cậy để xác định độ tin cậy cho khách thể nghiên cứu, đề tài tiến hành kiểm tra trên 28 trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội. Kiểm tra 2 đợt, thời gian giữa hai đợt cách nhau 5 ngày, các điều kiện kiểm tra giữa

Kết quả nghiên cứu về Giáo dục thể chất và thể thao trường học

hai lần là như nhau. Sau đó tiến hành tính hệ số tương quan (r) của các tiêu chí giữa hai lần kiểm tra và thu được kết quả ở bảng 2.

Bảng 2. Hệ số tin cậy của các tiêu chí đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội (n=28)

Lứa tuổi	Test	Lần 1 $\bar{x} \pm \sigma$	Lần 2 $\bar{x} \pm \sigma$	Hệ số tương quan (r)	P
Nam (n = 15)	1. Phản xạ bắt gậy (cm)	28.55±3.19	28.61±3.22	0.839	<0.05
	2. Bật xa tại chỗ (cm)	73.41± 2.79	73.83 ±2.81	0.839	<0.05
	3. Ngồi dẻo gập thân (cm)	9.50 ±1.11	9.03 ±1.03	0.835	<0.05
	4. Chạy con thoi 4x10m (s)	18.55±1.15	18.31±1.10	0.812	<0.05
	5. Đứng thẳng bằng trên 1 chân (s)	6.88±0.28	6.83±0.30	0.827	<0.05
	6. Ném bóng trúng đích 10 quả (quả)	2.15±0.37	2.10±0.38	0.850	<0.05
Nữ (n=13)	1. Phản xạ bắt gậy (cm)	36.34±2.13	36.01±1.98	0.838	<0.05
	2. Bật xa tại chỗ (cm)	62.35±2.66	62.86±2.76	0.829	<0.05
	3. Ngồi dẻo gập thân (cm)	10.81 ±1.09	10.63 ±1.01	0.819	<0.05
	4. Chạy con thoi 4x10m (s)	20.10±1.38	20.33±1.40	0.838	<0.05
	5. Đứng thẳng bằng trên 1 chân (s)	5.20±0.26	5.29±0.27	0.848	<0.05
	6. Ném bóng trúng đích 10 quả (quả)	1.92±0.48	1.98±0.55	0.815	<0.05

Số liệu tại bảng 2 cho thấy, nhằm mục đích xác định độ tin cậy của các test đã qua phỏng vấn ý kiến các chuyên gia ứng dụng trong đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội, nghiên cứu đã tiến hành kiểm tra 2 lần trong điều kiện quy trình, quy phạm như nhau và cùng một thời điểm (bằng phương pháp test lặp lại - retest, thời điểm kiểm tra vào tuần thứ nhất và tuần thứ ba tháng 1/2025). Kết quả thu được như trình bày ở bảng 2 cho thấy: Cả 6 test đã qua khảo sát, phỏng vấn ý kiến các chuyên gia đều thể hiện hệ số tin cậy giữa 2 lần kiểm tra ở mức độ rất cao ($r > 0.800$ với $P < 0.05$). Điều đó cho thấy hệ thống các test trên đều đảm bảo đủ độ tin cậy và phù hợp với đối tượng trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội trong việc đánh giá thể lực của đối tượng nghiên cứu.

3. KẾT LUẬN

Qua ba bước tổng hợp tài liệu, phỏng vấn, kiểm tra độ tin cậy đã xác định được 06 tiêu chí đủ tiêu chuẩn trong đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội, cụ thể gồm:

Test 1. Phản xạ bắt gậy (cm)

Test 2. Bật xa tại chỗ (cm)

Test 3. Ngồi dẻo gập thân (cm)

Test 4. Chạy con thoi 4x10m (s)

Test 5. Đứng thẳng bằng trên 1 chân (s)

Test 6. Ném bóng trúng đích 10 quả (quả)

Nghiên cứu đã chứng minh được cả 6 test lựa đã chọn đều đảm bảo đủ độ tin cậy, có đủ cơ sở khoa học cần thiết để ứng dụng trong kiểm tra - đánh giá thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2005), Dự án phát triển giáo viên tiểu học, Mô đun xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục cá nhân trẻ khuyết tật, Hà Nội.

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), Thông tư số 03/2018 Quy định về giáo dục hoà nhập đối với người khuyết tật.

3. Christine Miles – Harry Torren (1998), “*Giáo dục đặc biệt dành cho học sinh chậm phát triển tinh thần*”. Vũ Minh Hồng, Trương Kim Oanh, Phan Quỳnh Hoa (19 phương pháp), “*Trò chơi học tập*”, NXB Giáo dục.

4. Lương Thị Hồng Hạnh, “*Một số lý thuyết cơ bản về sự phát triển của trẻ chậm phát triển trí tuệ*”, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.

5. Trịnh Hữu Lộc (2020), *Nghiên cứu tác động của một số bài tập vận động để phát triển thể lực và khả năng chú ý của trẻ 6 – 11 tuổi chậm phát triển trí tuệ dạng nhẹ ở các trường Chuyên biệt thành phố Hồ Chí Minh*, đề tài KH&CN cấp Bộ Giáo dục và Đào tạo.

6. Lâm Thanh Minh (2021), *Thiết kế bài tập thể chất nâng cao khả năng chú ý có chủ định của trẻ 9 - 11 tuổi khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ*, đề tài KH&CN cấp cơ sở Trường Đại học Sư phạm thành phố Hồ Chí Minh.

Nguồn bài báo: Bài báo được trích từ luận văn cao học: “*Nghiên cứu một số bài tập nhằm phát triển thể lực cho trẻ khuyết tật trí tuệ dạng nhẹ lứa tuổi 8-9 trường chuyên biệt Bình Minh, Đông Anh, Hà Nội*”. Đề tài đã được thông qua trước Hội đồng khoa học Trường Đại học Sư phạm TĐTT Hà Nội vào tháng 12/2025.

Ngày nhận bài: 27/01/2026; Ngày đánh giá: 04/03/2026; Ngày duyệt đăng: 15/03/2026.